

Pudasjärven kaupungin lausunto hallituksen lakiesitysluonnoksesta käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta

KH 10.03.2026
162/00.04.00/2026

Valmistelija

Ympäristöasiantuntija Tiina Mäcklin, 040 195 6869.
Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219.

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja hallituksen lakiesitysluonnoksesta käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä rakentamislain muuttamisesta.

Tuulivoimaloiden rakentamisesta ja purkamisesta ei ole voimassa kattavaa erityislainsäädäntöä. Purkamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset ratkaistaan osapuolten välisten sopimusten sekä yleisen rakentamista, jätehuoltoa ja ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön perusteella. Uuden lainsäädännön tavoitteena on säätää tuulivoimaloiden purkamisvastuusta kattavin, selkein ja ennakoitavin laintasoin säännöksiin sekä varmistaa oikeusvarmuuden ja eri osapuolten oikeusturvan toteutuminen erilaisissa tuulivoimalan purkamisen tilanteissa.

Merkittävimmät uuden lainsäädännön kohdat ovat

- voimalan omistajan velvollisuus purkaa käytöstä poistettu maatuulivoimala perustuksineen ja palauttaa puretun tuulivoimalan sijaintipaikka voimalan rakentamista edeltäneeseen tilaan
- maatuulivoimalan rakentamishankkeeseen ryhtyvän velvollisuus antaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksi vakuus purkamistoimien varmistamiseksi,
- uudet rakennusvalvonnalle osoitetut viranomaistehtävät, muun muassa purkuvakuuden suuruuden määrittäminen, asiakirja- ja muut tarkastukset, vakuuden säännöllinen valvonta ja mahdollinen hallintopakomenettelyn käynnistäminen
- kunnalle tuleva viimesijainen vastuu tuulivoimalan purkamisesta voimalan omistajan laiminlyödessä purkamisvelvoitteensa ja purkuvakuuden ollessa riittämätön kattamaan purkamiskustannukset.

Merkittävimmät vaikutukset kunnille muodostuvat hallinnollisten tehtävien lisääntymisestä rakennusvalvonnalle ja viimesijaisen purkamisvastuun siirtymisestä kunnalle. Näistä johtuvia riskejä ovat rakennusvalvonnan vähintään väliaikainen ylikuormittuminen ja mahdollisista usean tuulivoimalan alueen purkamisen ja ennallistamisen kustannuksista johtuva taloudellinen riski sijaintikunnalle. Esityksessä ei nähdä tarpeen esittää kompensointitoimia kunnan rakennusvalvonnalle tulevasta uudesta tehtävästä, sillä kunta voisi periä vakuuteen liittyviä lupa- ja valvontamaksuja voimalan omistajalta. Kunnalle tulevasta viimesijaisesta purkamisvastuusta ei myöskään esitetä kompensatiotoimia, koska siitä aiheutuvien toteutuvien kustannusten arvioidaan olevan vähäisiä. Laissa velvoitettaisiin lähtökohtaisesti purkamaan voimalan perustukset kokonaisuudessaan, joka nostaa merkittävästi purkamiskustannuksia ja asetettavan vaakuden määrää. Tällä on negatiivisia vaikutuksia tuulivoimainvestointien kannattavuuteen ja viimesijaisen purkamisvelvoitteen myötä kunnalle kohdistuvan taloudellisen riskin merkittävyyteen.

Muilta osin uusi lainsäädäntö turvaa yksityisen maanomistajan asemaa, varmistaa purkamistoimien ympäristövaikutusten huomioonottamisen ja alueen ennallistamisen sekä yhtenäistää tuulivoimalan rakentamishankkeeseen ryhtyvän asettaman vakuuden määrää ja aikataulua.

Pudasjärven kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille. Kommentit hallituksen esitysluonnoksesta voidaan jättää lausuntopalvelun kautta, jolloin Pudasjärven kaupungin kommentit tulevat sinne julkisesti nähtäville. Oheismateriaalin mukaiset kommentit voidaan jättää myös perinteisen lausuntomallin mukaisesti ympäristöministeriön kirjaamoon, jolloin Pudasjärven kaupungin lausunto ei tule julkisesti nähtäville lausuntopalveluun.

Yritysvaikutusten arviointi: Lainsäädännöllä on suoria vaikutuksia tuulivoimayrityksiin. Vaikutukset paikallisiin yrityksiin ovat vähäisiä ja epäsuoria.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää jättää lakiesitysluonnoksesta oheismateriaalin sisällön mukaiset kommentit lausuntopalvelun kautta. Ympäristöasiantuntija ja johtava rakennustarkastaja valtuutetaan tekemään lausunnon muotoilu lausuntopalveluun.

Päätös

Jakelu

Ympäristöasiantuntija
Johtava rakennustarkastaja
Kaupunkikehitysjohtaja